

Enheten för WTO och
utvecklingssamarbete

YTTRANDE
2020-10-01 Dnr 2020/00973-2

Justitiedepartementet

Remiss Ds 2020:13 Stärkt skydd för vissa geografiska beteckningar och ändringar i den känneteckensrättsliga regleringen av ond tro

(Er referens Ju2020/02447/L3)

1 Kommerskollegiums roll

Kommerskollegium ansvarar för frågor som rör utrikeshandel, EU:s inre marknad och EU:s handelspolitik. Kollegiets uppdrag är att verka för frihandel. Det innebär att vi verkar för fri rörlighet på den inre marknaden och för liberaliseringar av handeln mellan EU och omvärlden samt globalt. Yttrandet inskränker sig till de delar av promemorian som berör kollegiets ansvarsområden.

2 Kommerskollegiums synpunkter

2.1 Övergripande synpunkter på anmälningsplikt

En av Kommerskollegiums uppgifter är att informera om anmälningsplikt enligt olika internationella handelsregelverk. Vi bedömer att förslagen varken är anmälningspliktiga enligt EU:s tjänstedirektiv (2006/123/EG) eller direktiv 2015/1535 om ett informationsförfarande beträffande tekniska föreskrifter och informationssamhällets tjänster.

Däremot vill vi uppmärksamma departementet på art 63.2 i WTO:s avtal om handelsrelaterad immaterialrätt (Trips).² Enligt denna ska WTO-medlemmar notifiera Tripsrådet om lagar och andra författningar som relaterar till immateriella rättigheter. Utrikesdepartementet bör kontaktas för att reda ut om notifiering krävs i detta fall.

2.2 Sanktioner för intrång i rättigheter enligt EU:s avtal med Vietnam

När det gäller förslaget om att varumärkeslagens bestämmelser om skadestånd och andra sanktioner ska tillämpas vid intrång i den rätt till beteckningar som följer av frihandelsavtalet med Vietnam, vill kollegiet lyfta fram att skadestånd och andra sanktioner sannolikt kan behöva ges till rättighetshavare från alla tredjeländer enligt förpliktelser i WTO:s Tripsavtal.¹ Vi bedömer dock att lagen (2018:1654) om skydd för beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel i sin helhet kan tolkas så p.g.a. hänvisningen i § 1.

Som kollegiet har påpekat i ett tidigare yttrande², är det juridiskt oklart om icke-diskrimineringsprinciperna i WTO:s Tripsavtal gäller reglering i frihandelsavtal, vilka ofta går längre än de grundläggande reglerna i Trips.

För det fall Tripsavtalet är tillämpligt kräver detta av medlemmarna att de ska ge nationell behandling och mest gynnad nationsbehandling till alla andra WTO-medlemmar. Nationell behandling innebär att medlemmarna inte ska ge rättighetshavare från andra medlemmar en sämre behandling än vad som ges till sina egna medborgare när det gäller immaterialrättsligt skydd.³ Mest gynnad nation betyder att fördelar vad gäller immaterialrättsligt skydd som ges till en medlem, också måste ges till alla andra WTO-medlemmar.⁴ Det kan därför vara så att möjlighet till skadestånd och andra sanktioner i praktiken också behöver ges till rättighetshavare från alla tredjeländer, således inte bara till rättighetshavare från parter som EU har slutit frihandelsavtal med.

Oavsett ovan nämnda juridiska oklarhet bottnar svenska sanktionsbestämmelser för immateriella rättigheter i EU-rätt.⁵ Dessa EU-bestämmelser, torde i enlighet med Trips regler om nationell behandling och mest gynnad nation innebära att utländska rättighetshavare från alla WTO:s medlemsländer har rätt till samma fördelar i form av möjlighet att registrera skydd och tillgång till sanktioner som EU:s rättighetshavare.

Såvitt kollegiet kan bedöma innebär dock hänvisningen till EU:s generella lagstiftning om geografiska beteckningar i lagens 1§ att sanktionsbestämmelserna också kan tillämpas för intrång i beteckningar

¹ Trips står för Agreement on Trade Related Aspects of Intellectual Property Rights (avtal om handelsrelaterade aspekter av immateriella rättigheter).

² Dnr 2018/01431-2.

³ Trips, art 3.

⁴ Trips, art 4. När det gäller principerna om nationell behandling och mest gynnad nation avses med immaterialrättsligt skydd sådant som t.ex. påverkar tillgång, förvärv, tillämpningsområde, upprätthållande och säkerställande av immaterialrättsligt skydd. Det kan också avse sådant som påverkar användning av de immateriella rättigheter som regleras i avtalet.

⁵ Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/48/EG av den 29 april 2004 om säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter (det s.k. civilrättsliga sanktionsdirektivet).

från tredjeländer.⁶ Detta eftersom sådana beteckningar kan registreras om de uppfyller de allmänna kraven för geografiska beteckningar.

Ärendet har avgjorts av chefen för enheten för WTO och utvecklingssamarbete Pernilla Trägårdh i närvaro av utredaren Jonas Hallberg och ämnesrådet Anna Egardt, föredragande.

Pernilla Trägårdh

Anna Egardt

⁶ Lagen (2018:1654) om skydd för beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel.